

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Co[n]fessionale domini Antonini archiepiscopi Flore[n]tini

Antoninus <von Florenz>

Hagenaw, 1508

VD16 A 2955

Interrogatorii pars secunda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30653

Interrogatorii pars sc̄da.

randū primū. Si auduit i
famatiōes ⁊ diffamatiōes ali
orū. Nā si h̄ facit qz delectat
d̄ infamia eoz peccat mortlr
Si aut̄ h̄ facit qz delectat d̄ lo
q̄citate. sed displicet ei ifama
tio alioz. n̄ videt̄ mortale. In
platis aut̄ q̄ p̄nt̄ hm̄oi phibe
re ⁊ nō faciūt: mortale videt̄.
dis. xxv. §. als ea demū. i glo.

Incipit secun

da ps in q̄ tractat̄ d̄ mō int̄
rogādi penitētes a cōfessore
d̄ septē vicij̄s capitalibz. ⁊ eo
rū speciebz. ⁊ p̄mo d̄ auaricia
⁊ h̄z capitula. it.

De auaricia que est primū
viciū capitale.

Titulus primus.

Auaricia

a triplr̄ p̄petrat̄. sc̄z i
iuste acq̄rēdo. te
naciē retinēdo. et inordinate
amādo. habetqz mltas spēs.
Primus modus sc̄z iniuste
acq̄rendi de quo supra dictū
est in ca. Nō furtū facies. res
stant t̄n̄ aliq̄ d̄ qb̄ dicef̄. Se
cund⁹ mod⁹ retinendi tenaci
ter. ⁊ tertius sc̄z amandi inor
dinate. postea inferius ponēt̄

De simonia.

Capitulū pmū.

Simonia q̄ ē circa spi
ritualia. ⁊ est sēp p̄ctm̄
mortale in omni casu
Nota q̄ pecunia q̄ recipit̄ si
monia ce nō d̄z restitui ei q̄ de
dit. s̄z de necessitate d̄z p̄cipis
bus erogari. vel illi ecclie in
cuius iniuriā data est. Si de
dit pecuniā v̄l aliqd̄ aliud qd̄
p̄cio possit estimari p̄ habēdo
aliq̄ sacramēto v̄l baptisimo.
eucharistia. b̄ndictiōe nuptis
arū. p̄nia. ordiatōe chrismate
extrema v̄nctōe q̄si p̄ciū hui⁹
sacramēti. cuius signū est q̄n̄
datur vt precium. ⁊ fit pactō
cum dante. Idem p̄sumit̄
q̄n̄ negatur sacramentū. si nō
datur pecunia. simonia ē. n̄
excusat consuetudo. secus h̄o
est si dat vt elemosinā. ⁊ gra
tis non coactus sed sponte. ⁊
ad seruandam consuetudinē
non coactus. Si clericus
existens accepit aliquid ip̄as
le p̄ aliq̄ sacramento dato v̄l
dando vt precium ei⁹. vel quia
aliter nō dediss̄. simonia est
Si dedit aliqd̄ quod prez
cio possit existari p̄ aliq̄ b̄n̄s
ficio eccliastico. simpl̄ci vel
curato obtinendo. simoniaz
p̄misit. s̄z soluēdo taxaz curie
⁊ bullas nō reputat̄ simonia
Iō si p̄ aliq̄ b̄n̄ficio eccliastia
co vel dignitate b̄nda. aliqd̄

tpale dedit, simoniā ꝓmisit ꝛ
 idē de ꝓferentibꝫ bñficiā ꝛ of-
 ficia hñōi ꝓ ꝓpaliꝫ. Si es-
 mit vꝫ vꝫdedit aliquā capellā
 ecclie, simoniā est. Si emit
 vel ꝫdedit sepulturā ecclias-
 sticā siue sepulcrꝫ vbi ponit
 cadauer, siue officiū ecclia-
 sticū, simoniā ꝓmisit. Si pa-
 tronꝫ existēs ꝓ pecuniā elegit
 vel ꝓsentauit instituēdum, si-
 moniā ꝓmisit. Si emit vel
 vꝫdedit aliqꝫ iuspatronatꝫ ali-
 cuiꝫ capelle, vꝫ ecclie, simoniā
 est. Si porrexit ꝓces cardis-
 nales ꝓ aliqꝫ indigno ordinā-
 do vꝫ beneficiādo, simoniā ē
 si intēdit vt ꝓlatꝫ rōne ꝓcum
 ꝓncipaliter assentire. Si fu-
 it mediator ad ꝓcurandū alti
 aliqꝫ spūale, vt bñficiū, ordi-
 nē ꝛ hñōi, ꝓ aliqꝫ ꝓpali. Si
 ꝓduxit aliquē ad ꝓdicandꝫ
 pactone pecunie ꝛ hñōi, si-
 moniā ꝓmisit, ꝛ similr ꝓdica-
 tor qꝫ hñō acceptauit, simo-
 niā ꝓmisit. Si filiā vel cons-
 sanguineā vel fernaz misit ad
 mōasteriū pactōe facta dꝫ cer-
 ta qñtitate ꝓ ingressu mona-
 sterij, simoniā ꝓmisit, nec
 nō moniales, nisi forte mona-
 steriū esset adeo tenue qꝫ n̄ sus-
 ficeret illi ꝓuidere. De simo-
 nijs clericorꝫ vide in tertia ꝓ-
 te, c. de clericis. De hac vero

materia simonie habes pleni-
 us in. ij. parte. ti. j. dꝫ simoniā
 per totum.

De ꝓditiōe. Caplm. II.

Roditio frequēter ex
 ꝓ auaricia fit. Si ꝓdis-
 dit ciuitatē: vel castrū
 vꝫ ꝓsonā inimicꝫ, vꝫtra morta-
 le tenet dꝫ oī danno inde secus-
 to. Si ꝓdidit res alteriꝫ in-
 iuste auferētibꝫ idē. Si ꝓdi-
 dit secreta alteriꝫ iniuste, vꝫ-
 tra mortale tenet dꝫ dānis in-
 de secutis. Secus si secreta
 inique vt ꝓiuratiōes ꝛ tracta-
 tus ꝫ ciuitatē vꝫ nocumenta
 ꝓsonarū manifestat, qꝫ tūc bñ-
 facit ꝛ facere tenet. Si rece-
 pit aliqꝫ sub sigillo ꝓfessiōis
 sed nō in ꝓfessione, si reuelat
 peccat mortalitꝫ, nisi illud eēt
 qꝫ iniquū, cui possit obuiare
 manifestādo, ꝛ si dꝫ hꝫ ꝓpendie
 quādo ꝓmisit, peccauit mor-
 taliter, sed nec debz tenere se-
 cretū, quia etiā tūc peccaret.
 Si legit lras alterius clau-
 sas videt mortale, nisi pones-
 ret spem in ratihabitōe mit-
 tentis, vel eius cui mittit.

De acceptōe ꝓsōaz. Ca. iij.

Accipit ꝓsonā in ius-
 dicio, vicz qꝫ magꝫ au-
 dit vnā ꝓsonā qꝫ alias
 vel credit vni magis qꝫ alteri
 nō seruato ordine iurꝫ, vꝫ ma-

Interrogatorij pars scda.

gis declinat ad vnā ptē q̄ ad alterā rōne amicitie z hmōi. possz eē mortale. Si in distribuēdis bñficijs l' officijs eccl'iasticis vel secularibus admittit indignos. peccat mortaliter. z tenet d' dānis ide se cutis psonis. Si in faciēdis cedulis q̄ vulgarit' dicūt scrutinia scient' admittit idignū. vel q̄ phiberet admitti. vel excludi dignū peccat mortalit'.
Si in distribuēdis oneribus vel iponēdis collectis ciuitatis scienter g'uat aliquē s̄ vel vltra debitū vel alleuiat peccat mortalit'. z si solū ex ei' de terminatōe fieret talis distributio: tenet dānificat' de dāno. sec' vero ē si ponit cū eo plures alij. Et si cuz haberet distribuere elemosynas alic' societatis vl' testamēti z hmōi n̄ fidelit' distribuit. z si dedisset nō indigentibus vltra mortale tenet ad restitutionē.

De turpi lucro. Ca. III.
Iudex accepit pecuniam vt iudicaret. aut bñ iudicaret. aut n̄ iudicaret. aut iniuste iudicaret peccat mortaliter. z tenetur illā restituere dāni. nisi dedisset vt male iudicaret. qz tūc tenetur dare paupibus. Idē d' te ste. p testimonio falso ferēdo.

qz peccauit mortalit'. et tenet restituere. Si fecit instrumentū in fraudē vsurariū. vt notari' peccauit mortalit'. z mercedē quā accepit d' paupibus erogare. Si fuit vsurari' si ante vsuraria. vt notari' peccauit mortalit'. z si bona vsurarij essent obligata restitutioni. n̄ posset retinere salariū. s̄ d' restituere creditoribus vsurarij als aut posset. s̄ illd dare d' paupibus. s̄ honestate tū nō d' necessitate. nisi ipse eēt paup.

Si recepit pecuniā p turpitudine vt meretrix vl' alia mala mulier. debet illā paupibus erogare. non tamē de necessitate. sed de consilio honesto.
Si quis facit aliquā artem vel artificium cui' vsus vt plurimū ē mortle. vt facere taxillos vl' chartas z hmōi peccat mortalit'. nec debz absolui nisi disponat illd dimittere. Luscrū s̄o ex h' factū debet paupibus dare. ex p̄silio nō p̄cepto.

Si diebus festiuis emit vel vedit negociādo. nisi forte in nūdinis. vl' fecit sctus als n̄ necessarios tūc. vel scripsit vel fecit aliqd manuale p lucro. vltra pctm fm aliqs debet illud lucrū paupibus dare. et h' poti' videt de honestate q̄ de necessitate. Si tpe meli

sum vel vindemiay emit blas
dū vel vinū vel fructū vt alio
tpe vendat cari? nō exis tal
rei negociator, neq; ppter ali
quē honestū finē, s; ppter cupi
ditatē turpe lucrū ē, n̄ tñ tene
tur aliq; Si accepit aliqd vt
aliquē eligeret ad dignitatē
aliq; tpalē vl' officiū seculare
vl' vēdidit hmōi officia secu
laria turpe lucrū ē, n̄ tñ tene
ad restitutōz; aliquā. Si mer
cator vl' ali? portauit vl' por
tari fec̄ ferrū ligna z quecūq;
mercimōia ad terras ifideliū
nō hñs lñiaz aplicā est excōis
cat? excōicatiōe papali, icur
ritq; alias penas, vt habes ī
tertia pte, ti, cxxv, p totū. Idēz
de dantiō in h auxiliū z p
lium. Si negociator exer
cet negociationes non ad ali
quem finem honestum, vide
licet gubernare familiaz, vti
litatem patrie z hmōi, s; pnci
paliter ob immensā cupidita
tē mittit turpe lucrum. Nō
tñ tene d necessitate dare lus
crū paupib; sed vnā ptem de
psilio z honestate.

De ludo multiplici.

Caplm. V.

Adus, si lusit ad taxil
los vel chartas, vl' ad
aliū ludū fortune. Si
vicit p fraudem vel per falsos

taxillos vl' mendaciose, tene
illud quod sic vicit restituere
amitteri vltra mortle omissuz
nisi sit qd puū. Si vicit ab
eo q alienare nō potuit, vt ser
uo, religioso, vxore filiofami
lias, z hmōi, tene restituere
his q hñt curā illoz, z ē mor
tale si ē qd notabile, z si ex cu
piditate acqredi ludit. Si p
multā importunitatez traxit
aliū q nō intendebat ludere,
vl' retinuit volētē recedere, vl
tra mortale tenetur illi si est
qd notabile. Si acquisiuit
seu vicit per ludum hmōi in
locis vbi pbibet lud? z man
dat fieri restitutio, sine legib;
impialib; sine municipalib;
z suat qntū ad vtrūq; debet
tunc fieri restitutio illi q amis
sit, secus si leges ille sunt ab
rogate p contrariam cōsuetud
nē. Si vicit p ludū in alijs
casib;, exceptis pdictis nō te
net illi restituere q amisit, q
uis possit elemosynaliter si sit
paup elargiri, s; debet paup
bus erogare de honestate et
cōsilio, fm aliqs tene de nes
cessitate, qd tuti? est, nō opoz
tet tñ tales strigere ita ad cer
tam restitutōz; sicut in furtis
ysura z hmōi, fm vero Ray,
sunt qdam psone qb; indistia
cte tene qd restituere qd qd

Interrogatorij pars scda.

ab eis lucratur fuerit in alea et
taxilloz ludo. vicz furiosi. p.
digi. minores. xxy. annoz. et
maxie pupilli. Itē mēte cap-
pti surdi muti ceci. z qui ppe-
tuo morbo laborāt. qz tales
rebus suis supesse. id est pui-
dere nō possunt. ppter qd dandi
sunt eis tutores z curatores.
Idem videt dicendū de suis
monachis z ceteris claustra-
libz z filiis familias q nō hnt
peculiū castrense vel qsi. z de
vxoze q non hz bona parafer-
nalia. z etiā d administratori-
bus rerum ecclesiasticarū q sūt
paupes. et d similibz psonis.
tū tales pecunie nō sūt resti-
tuende eas pdentibz. s; tutori
curatori. pfr. monasterio. dno
marito ecclie z hmōi. De res-
titutōe taliū vide plenius in
summa in. q. pte d restitutōe
ludi. De alijs vero q ptingūt
in ludis. vt fraudes. blasphe-
mie. amissio tēporis. z hmōi
babes in capitulis alijs.

De inqertudine. La. VI.

i: Aqertudo circa tpalia
acquirēda z cōservā-
da. Si habuit im-
mēsam sollicitudinē circa hu-
iusmodi. z ppter hoc dimisit
aliqd necessariū ad salutē. vt
missam et hmōi. est mortale.
Si ho non dimisit necessa-

ria s; remissor fuit q ad spūas
lia. veniale est. Si habuit
nimiam sollicitudinē circa
hmōi ex parua pfidentia aus-
piliū dei in se non est mortale.
sed videt veniale. est tū salū
impeditiū deuotiōis et alio-
rum bonorū spūalium.

De inhumanitate retinen-
di tenaciter. La. VII

a Varicia in retinendo
tenacit seu inhumanitas
non faciēdi elēosynas
corpales indigētibz qn pōt h
psu ptingēt. s. Visito poto cir-
bo redimo tego colligo pdo
Si hns supflua q ad naturā
z q ad decentiā stat? sui p se z
familia sua nō subuenit neces-
sitatibz alioz etiā nō extremis
s; magnis qis nouit: mortale
est. Si hns de supfluo q ad
naturā z si non q ad decentiā
stat? p se z familia sua: nō sub-
uenit paupibz i extrema neces-
sitate qis nouit: mortale cōiter
iudicat. s; h oportet multa cō-
siderare ad bene intelligendū
vide de h in scda pte. ti. pmo.
Si nō subuenit indigētibz d
industria z arte sua cū potuit.
vt medic? medendo z visitan-
do ifirmos pauperes sine sa-
lario. Aduocatus in aduocā-
do. pcurator in pcurando. et
hmōi. videtur mortale. Si

quis nō subuenit pauperibz
necessitates extremas patie
tibz cū posset. v'l tardauit da
re. z exasperauit paupes veni
ale est. Si parauit pauperi
bus nimis sumptuosa vel ni
mia q̄stuantibz sine causa in
digentibz v'l v'tētibz male ele
mosynis. pctm̄ est poti⁹ q̄ me
ritū. Si laborantibz p eo in
quocūq; ministerio nimis dis
tulit eis dare mercedem v'l
tra uentioēs factas. cum tū
possit soluere posset esse mor
tale si icurreret graue dānū
vel scandalū. idem si aliqd de
fraudaui.

De auaricia amādi res in
ordinate. Caplm. viij.

Q̄ta q; si q̄s res etiaz
iuste acq̄sitas ita inor
dinate amat vt inhere
at eis vt fini. cui⁹ signū ē qm̄
pp̄t eas nō amittēdas eēt pas
rat⁹ facere p̄tra aliqd p̄cepto
rū dei peccat mortalit̄ qz plus
diligit creaturā q̄ deū. Si
aut̄ nullo mō vellet facere cō
tra salutē suā pp̄t hm̄oi tēpor
ralia. q̄uis iordinate afficiat̄
sen amet ea veniale est.

De pdigalitate tria auar
icie. Caplm. ix.

I sup̄flue expēdit suā
substātiā vel in edis
ficijs sūptuosis. vel in

ed̄s. vel in p̄m̄iis deliciois
v'l frēntibz. vel palestris. vel
ludis v'l ornamētis vel turpi
tudinibz. z p̄cipue muliez. vel
in exenijs v'l histriōibz hm̄oi
pctm̄ est. z qm̄ est notabilis ex
cessus sed est sine cōsensu. est
veniale. vel nullū etiā d̄ re no
tabili s̄m p̄portione sui status
est mortale v'l in modico ē ve
niale. Descendere aut̄ ad p̄ris
culariā puta determinare qm̄
est mortale vel veniale nō de
facili p̄t dari iudiciū certum
a quo p̄gnoscat̄ur.

De inuidia q̄ est sc̄dm̄ vici
um capitale.

Titulus. ij. de inuidia z ei⁹
speciebz. iij. z hz capla. iij.

Caplm̄ p̄mū.

Inuidia est

i tristicia de alieno bo
no inq̄ntū desiderat̄
vt diminutiū pp̄rie excellētie
z si sit ex p̄sensu rōnis morta
le est. nisi eēt de aliq̄ re pua. si
cut puer q̄ inuidet alteri pue
ro q; hādeat plures fructus z
hm̄oi. sed si sit s̄m motū sēsu
alitat̄is. z cū displicentia rō
nis ē veniale vel nullū. etiā d̄
re notabili. Inrogādū ē s̄m
statum de hm̄oi inuidia. scz si
platus alteri plato inuidet d̄
maiori p̄latiōe v'l dignitate.

Interrogatorij pars scda.

Si ē officialis d̄ maiori z di-
gniori officio. Si doctor de
maiori scia z cursu Si scho-
laris d̄ acutiori ingenio alte-
ri^o scholaris. Si ciuis d̄ ma-
iori honore z reputatiōe alte-
ri^o. Si spūalis d̄ maiori fa-
ma alteri^o. Si mulier d̄ alte-
ri^o marito. filijs. oz namētis.
pulcritudine. z hmōi. Si ar-
tifex d̄ artificijs artis sue z lu-
cro. z sic de alijs. Si q̄s cum
dolet d̄ bono primi sui. nō ex
eo q̄ ille habeat. s̄ d̄ defectu
suo. qz ip̄e illo caret. cōtētus
tū q̄ prim^o habeat nō p̄inet
ad inuidiā. z silr si doleat d̄ bo-
no inimici. ex h̄ solū qz timz
inde sibi nocumētū. nō p̄rie
p̄inet ad inuidiam.

De odio z alijs filiabz inui-
die. z p̄mo de odio. Ca. ij.

I habuit odiū ad deū
s̄ qz flagellauit eū vl̄ ip̄e
dinit mala d̄sideria ei^o
vl̄ alia de cā. mortale ē. Si
habuit odiū ad primū d̄side-
rās malū ei^o vt malū. et si est
malū notabile qd̄ illē appetit
rōne d̄liberata. mortale ē. si
ue malū sit in p̄sona vl̄ fama
vel substātia vl̄ alio mō. sec^o
aūt si nō d̄sensit rōne. l̄ sit qd̄
nō mltū dānosū. Si p̄o desi-
derauit malū alteri^o. vicz in-
firmitatē in bonū ei^o. vt. s̄. bo-

nus efficiat. vl̄ ne peior. vl̄ ne
alijs noceat. nō est odiū. In-
terrogandū z inuestigandū ē
h̄ caute. nā laici omnē displi-
centiā solent appellare odiū
q̄ tū ē nisi mō dicto. Itē d̄ dis-
um d̄ vnū reputant tm̄ vnum
pctm̄. Sed nota q̄ sic i alijs
sic i isto. q̄riēs reuocādo iniu-
riā menti de nouo habuit odi-
um ad illū cū cōsensu rōnis.
totiēs peccauit mortalit̄. In-
terrogādū ē etiā de tpe. s̄. qn̄
tū pseuerauit z quō frequēter
odiuit. Itē q̄ dimittat omne
odiū. s̄ nō optet imo n̄ debet
ille petere veniā quē odsuit si
pctm̄ est occultū. nisi publice
cū p̄bis vl̄ alijs modis offen-
disset.

De susurratōe q̄
est ponere dissensiones inter
amicos p̄ malā intentionē.

Caplm. iij.

I q̄s uit pōere discor-
diam int̄ amicos vel
consanguineos. dicēs
malū vni de altero. vel econs-
tra. vel referens studiose que
p̄nt causare hmōi. qz mortle
ē. z nurus erga socrū. z socr^o
erga nurū solent his vacare.

Si dixit aliq̄ p̄ba vñ orta
est discordia int̄ amicos vel
p̄sanguineos. sed ne hoc in-
tēdēs sed incaute. de se nō est
mortale. s̄ possz eē rōne scan-

dali. Si quis intendit dissolvere malas amicitias, vel conversationem alicuius cum alijs ne decipiat congruis remedijs non est malum.

De exultatione in aduerso.

Capitulum. iiii.

¶ I vidēs dāna euenire et malabīs quibz inuidet vel odiū hz letat d'liberato aīo d' malo illi? mortle ē sec? aut si nō d'liberato aīo. Letari autē d' malo inimici. nō inq̄atū malū ei? s; inq̄atū nō poterit nocere, vel al's iniuste eū opprimere p̄t eē sine pctō.

De tristitia in p̄spis.

Tristitia in p̄spis q̄

¶ h' differt ab inuidia qz tristat d' bono p̄xi mi. et p̄t hoc cogitat quō male habeat et desiderat. s; p̄t inquit sepe q̄ non patit ille dāna que ei appetit. s; magis p̄spatur et d' h' tristat. et est mortale vbi est consensus rōnis.

De ira q̄ ē tertiu viciū capitale. ti. iij. et hz ca. ij.

Ra est ap

¶ petitus vindicte et viciū capitale. et frequēter miscetur cum odio. Si p̄pter aliquem defectum in se vel in altero cōmissum desiderat vindictam seu punitōz

quocūq; vt p̄ se vel a deo vel ab alio intendēs solū satisfaccere aīo suo irato. et ē mortale qn̄ scz solū intendit punitōez p̄ter ordinē rōnis. si notabile malū est et cū p̄seu rōnis al's veniale. vt ira q̄tidiana i gubernatione familie. Si irat? in seipm p̄pter aliquē defectū turbat cōtra se veniale est cōiter. Si iratus ē deum p̄t aliq̄d flagellum murmurat i corde vel ore impacienter ferēs. et potest esse mortale et veniale. fm modū impatiē.

De indignatione et alijs filiabus ire.

Capitulum scdm.

¶ Indignat? ē aliquē nō valēs audire eum vel videre. reputās eū

indignum eo q̄ sibi displicuerit cū debuit seruire. potius ē veniale cōiter. et si p̄t hoc retinet sibi loq̄lā. vel aliud signū oñdit displicentiē. qz aufere dā sūt p̄pter scandalū p̄xiōrum et opinionem odij.

De timore mentis.

¶ Excogitauit diuersas vias et modos ad vindicandū se de iniuria et his iplicauit mēre cogitatiōibz altercatōis fm p̄cessū potest esse mortale et veniale.

De clamore.

Interrogatorij pars secda.

Iex ira clamauit contra aliquē inordinate et confuse et furiose loquendo, est veniale cōiter.

De contumelia.

I dixit alti vba contumeliosa vel iniuriosa importātia vicia vel opprobria aīo iniuriandi notabiliter, vt vocādo eū pditorē vel inhonestā psonā, et dicens mala de parentibz et hmōi mortale est. Si dixit verba opprobriosa familie sue vel discipulis vel sibi subditis cā correctiōis, si mō debito et honesto ē sine pctō, vlt cōit est veniale, nisi ifamatoria diceret, et sequeret scandalū magnū.

De blasphemia et maledictione creaturarum.

I blasphemaui ante mōo deliberato aliquē vt pcuteret tali maledictione in malū esset mortale nisi h affectaret in emendatiōz ei⁹. Si hō hoc nō desiderauit fm rōnē, sed fm subitum motū ire eius. Cui⁹ signū est, qz si hoc ptingeret valde doleret, sicut fit a parentibz communiter est veniale.

Si maledixit creaturas irrōnales, qz si fecit in detestatiōe creatoris, vlt in dānū dñi ei⁹, est mortale, als veniale et

ociosum. Si blasphemaui aīas defunctorū suorū parētū vel aliorū hoīz, videt mortale qz videt itēdere notabile malū. Idē cū seipm maledixerit ex ipatīa. Si blasphemaui diabolu malū est, qz ociosū saltē. De maledictione dei et sc̄torū dictū ē sup p̄rio p̄cepto.

De rixa.

Rixa p quā ex ira se inuicē hoīes pcutiūt, vlt cū fit aīo nocēdi vel iniuriādi, vt in adultis est mortale, in īcipiente veniale. Idē in psequēte aīo vindictiuo, sec⁹ si aīo d̄fēdēdi se tm̄ vlt etiā ad exercitiū, vt pueri.

De seditione.

E seditiōe q̄ ē qñ vna ps civitatis īsurgit p̄ aliā ex pte eius q̄ iniuste mouet est mortale cum oībz seq̄cibz eius, et tenet de oībz dānis inde securis alteri parti. Ex pte autē eius q̄ resistit seditiōi iniuste mote cōtra se vel bonū civitatē, nō ē fm se peccatū, nisi misceant odia et vindictiōes, put cōiter accidit. Quā ex resistentia alteri pti sequerent multa picula et mala cedendū eēt, als nō euaderet multa peccata q̄ ī pflictu p̄tium sequerent. Si q̄s etiā ita partialis ē vt guelpbus et gi

belinus. seu aliter prial ita ob
stinato aio q appetit extermi
niū alteri? ptis seu exiliū per
phas z nephas. parat? etiā in
malis seq ptem suā nō ē sine
mortalī. z ī malo statu pditōis
De bello.

¶ Ihs mouet bellū iū
stuz mortalkr peccat. et
oīs q dat auxiliū cōsiliū z fa
uorē silr peccat mortkr. De
dānis aut q ibi fiūt. z de resti
tutiōibz. z qd sit iustū vl inius
stū bellū. vide ī tertia pte De
homicidio dictū est. s. c. v.

De acidia q ē qrtū capita
le viciū. ti. iij. z h3 ca. v.

Prīmū caplm de eadem.

Cidia im

portat tediū bñ opā
di. Si ita tristat?
z tediāt? est q habuit ī horro
rē bona dīna. z ī abominatōz
spūalia z opa bona ad q tene
tur vt pcepta dei z ecclesie et
hmōi. qñ adest psensus rōnis
ē mortale. sed si h3 talē motū
tñ fm sensualitatez cū displi
centia rōnis. ē veniale. Si
aut tristat? ē d morte psan
guinei vl alio casu q penitet
eū bñ fecisse. vl pponit ampli
us nō bñ facere. mortale est.
Si ita tristat? q veller nū:
q fuisse creatus a deo. seu nō

esse nat? ī mōdo. vl eē sic brus
tū aīal. vel mori quōcūqz siue
bñ siue male disposit? dūmō
hinc exiret. talis tristicia cuz
psensu rōnis est mortale.

Si etiā ita tristat? de aliq
casu aduerso q icurrit qndē
infirmitatē ppter nimīā tristis
ciā pdens somnū. dimittēs ci
bū z hmōi. videt mortale qñ
pōt se iuuare ptra hmōi. Si
tristat? ex psideratiōe bonoz
q hnt alij qbz ipse est puatus
vilipendēs oīa sibi data a dō
z inde sumēs tediū bñ opādi.
fm psensum rōnis illa acis
dia est cōiter veniale. z in pso
nis spūalibz repit. Si trist
stat? ex hoc q bona pposita q
fecit sepe frāgit. ex h incurrit
tediū bene opandi qñ sibi vis
deat nō posse pficere acidia ē
in spūalibz incipientibus dō
fuit. Si ex frequētia tētas
tionū attediat? in laborando
z resistendo veniale ē. si tñ re
sistat in incipiētibz ptingit se
pe. Si attediat? ī bonis opi
bus vl bñ opando orādo au
diendo legendo lectiōes vel
pdicatiōes. aut dicendo offi
ciū z hmōi. nō tñ dimittit de
necessitate fienda cōiter ē ves
niale. z satis etiā in spūalibz
repiit. Si tristat? d aliq dfectu
mag? ex eo q apparz defectus
b

Interrogatorii pars scda

osus corā hoībꝫ q̄ coram dō
acidia ē, z frequēter veniale p̄
cedens ex supbia.

De filiabꝫ acidie. Ca. II.

Difficile est cognosce
re quando ibi sit pec
catum mortale, nisi cōmiscet
cū aliquo peccato, vt cū omit
titur aliquod p̄ceptū, nisi de
p̄mat ita mentē q̄ tollat, cha
ritatē dei z pximi.

De desperatione.

Desperavit de misē
ricordia dei, existimās
nō posse vel non velle
ei p̄cere etiā reuertēti ad peni
tentia, vel nō posse abstinere
a pctis cuz adiutorio dei est
mortale fm deliberationē et
cōsensum, secus si fm aliquē
impulsus temptationis. Si
despauit se nō posse euadere ali
quas misērias mūdi v̄l picu
la p̄pter q̄ decreuit se occide
re ē mortale. Et si aliquid ad
hoc fecit multo magis.

De malicia.

Contempsit diuina et
spūalia bona ex tristis
cia aggrauante mentē
mixta cuz acidia mortale est.
Si autē p̄tēneret z refugeret
ea p̄ q̄ posset vitare pctm̄, qz
tūc ptinz ad blasphemā i spi
ritū sanctū, vt infra dicet.

De pusillanimitate.

Subtraxit se ab illis
bonis ad q̄ erat aptus
timore d̄ficiēdi, vt a ie
iunijs, ab īgressu religiōis a p̄
lariōe iniuncta ab officio p̄di
catōis z audiētia p̄fessōis is
iūcte, z hmōi, ē cōit veniale, ni
si eēt p̄ceptū in eo qd̄ dimittit

De rancore.

Habuit displicentiā
z tediū in corrigentes
eū p̄pter correctionem
est veniale, nisi illos odiret, z
tunc odium est mixtum.

De ociositate que pro
cedit ex tedio.

Stetit ociosus nihil
boni opans corporale
vel spirituale, vñ amit
tit tempus irrecupabile, vide
tur veniale, nisi ex ocio adda
tur aliquod viciū quod fre
quenter accidit, et quāto tem
pore stetit ociosus.

De torpore seu pigritia
bñ opandi

Fuit tardus ad bene
opandū, licet illō fecerit,
tardus ad ecclesiā
ad orandum, ad elynas dan
dū, z hmōi, cōster est veniale
nisi ex tarditate omittet p̄
ceptū, vt qz cito nō subuēit pa
tienti extremam necessitatem
cuz tenet vt infirmo, vñ seq̄t

mors et hmoi, tunc est mortale.

De euagatōe mentis,

Ihabuit distractiōes
mētis in orōne, et fuit
in ea, vñ cū volūtate eu-
uagat, vñ audiēdo p̄dicatiōes
et diuina mēte cogitauit vana
et inutilia, ē cōiter veniale, ni-
si addat aliq̄d speciale p̄c̄m,
vel p̄ totū officii ad q̄d obli-
gat ex p̄cepto, vñ audit noua
vel si loquit̄ inutilia, vel ex te-
dio mutat loca hincinde vel
distrabit sensus et mēbra di-
uersimode ē veniale cōiter.

De negligentia seu tepidi-
tate.

Lapl̄m. III.

Ve est remissio volū-
tatis circa ea q̄ d̄z face-
re. In hac q̄tidie oēs
offendūt, sed venialit̄, nisi o-
mittat aliq̄d necessariū. Si
fuit negligēs circa opa mise-
ricordie sp̄ualia, q̄ hoc versu
p̄rinēt. Cōsule castiga dimit-
te solare fer ora. Nota q̄ sub
cōsule p̄bendit̄ doctrina, et
docere ignorantē p̄cipue ad
salutē vtilia. Si fuit negli-
gēs ad addiscēdū necessaria
ad salutē, vt p̄cepta d̄i et eccle-
sie generali, qz hmoi ignorā-
tia nō excusat, vñ ad eundem
ad p̄dicatiōem, et vtile ē in iun-
gere idiot̄, vt p̄dicatiōes aliq̄s
audiant. Si fuit negligens

ad p̄curandū sibi sacramēta
et sue familie, et si ex negligē-
tia et dilatiōe mortua est p̄les
sine baptisimo, est mortale.

Si infirmus mortuus ē s̄-
ne p̄fessiōe et cōione vel extre-
ma vñctiōe, cū ex negligentia
crassa p̄cedit, videt̄ mortale et
grauē veniale p̄m q̄ plus ille
indigebat. Si fuit negligēs
ad p̄curandū sacramētū p̄fir-
matōis. Si itez fecisset dare
sacramēta baptisimi p̄firmati-
onis vel ordinē sciētiē sacrū,
est mortale, et p̄trahit̄ irregu-
laritas in suscipiēte. Si fu-
it negligēs ad fraternā corre-
ctiōem, cuz tenet̄ vicz de pctō
oculto et mortali, et inde spes-
rabat emendatiōz illius, tunc
esset mortale dimittēdo oīno
illā, veniale p̄o retardādo, vel
de his q̄ nō sūt mortalia. Si
nō seruauit ordinē debitū in
fraterna correctiōe vel nimis
aspere vel tempore vñ loco in
debito, peccatum est.

De negligentia p̄fessiōis
Lapl̄m. III.

Iomisit ad minus se-
mel in anno p̄fiteri, vñ
ex negligentia vel igno-
rantia mortaliter peccauit.
Sec̄o si ex impotētia, videli-
cet qz nō hz copiam cōfessoris
sed si postea cum habet copiam

Interrogatorii pars sc̄da

am p̄fessoris n̄ suppleuit defectū, mortale est. Si fecit cōfessiōez fictā sciēt dimittere aliqd mortale, vel qd dubitabat vel credebat eē mortale, etiā si nō esset mortale, mortaliter peccat, et tenet iterare cōfessionē. Si dicit se esse p̄tristū de oīb; p̄ctis et dispositus ad abstinendū et satisfaciendū cū h̄ nō intēderet mortlr peccauit et tenet iterare p̄fessiōez

Si p̄nias sibi iniunctā pro mortalib; ex negligētia omisit facere peccauit mortaliter et tenet iterare p̄fessiōez, si ē illius oblitus p̄nie. Si sciēt p̄fessus ē ei quē sciuit excōicatum vel suspesum, v̄l nō h̄ntem auctoritatē, puta qz simonia ce accepit b̄nficiū, v̄l qz intrusus est p̄ laicā p̄tatez, peccauit mortalt, et tenet iterare cōfessionē. Si cōfessus est in excōicatiōe maiori existēs, quā nesciuit ip̄e nec p̄fessor ei, absolutus t̄n fuit a p̄ctis oportet iter p̄fiteri, qz non fuit capax absolutiōis t̄nc p̄t excōicatiōē. Si p̄fessus ē ei q̄ n̄ h̄z sufficiētē sciam peccat, et si fuit adō iḡrās qz nesciuit discernere p̄ctā ei, p̄cipue cōmunia tenet iterare cōfessionem.

De negligētia circa cōmunionem, Caplm, v.

Si omisit cōicicare semel i anno, s̄ in pasca resurrectōis post annos discretōis: peccauit mortalt nisi si fuisset legitime impeditus, vt qz alterat⁹ stomacho v̄l excōmunicat⁹, q̄rēs t̄n absolutiōnē, vel de licētia p̄p̄ri p̄fessoris p̄ aliqt dies differret, et in h̄mōi casib; debz supplere defectū q̄n p̄t. Si nō cōicauit ieiun⁹, ita, s̄ qz post mediā noctē aliqd sūpsit p̄ modū cibi vel pot⁹, peccauit mortlt, nisi esset grauiter infirm⁹ qz t̄nc lz. Si cōionē sumpsit cū staret cū p̄posito alie p̄cti mortalis, vel cū esset excōicatus h̄ sciens vel iḡrās ignorantia crassa peccauit mortalt. Si nō p̄fessus ē aliq̄ mortali peccato p̄misso aduertēter ex recūdia v̄l inaduertentē p̄t in discussione cōscie, vel ex ignorantia crassa et supina sūpsit cōionēz, peccauit mortaliter

Et nota qz si q̄s omittit cōfessionē vel cōionē in tpe statuto conari d̄z p̄fessor, vt inducat eū ad supplendū defectū, nisi sit oīno nō b̄n disposit⁹.

Itē cū repit aliquē dedituz vicijs turpib; et alijs vsqz ad finē q̄dragesime cautiū videf ne subito admittat eū ad cōionem, s̄z plonget sibi tempus

p aliquas hebdomadas. De alijs ho defectibz q̄ p̄mittūt circa cō. onē z missā. vide i. iij. pte d̄ clericz. Si existens ex cōicatus maiori sciēter p̄cisi p̄at. audiendo diuina in ec clesijs. aut sacramēta p̄cipien do. peccauit mortalr. Si p̄icipauit in crimine cū aliq̄ p̄ pter qd̄ ille cū q̄ p̄icipauit es rat excōicat. vtz qz verbera uit clericū. vt. c. si p̄cubine de sentē. excō. Vel si aliq̄s cleri c̄ subūcit se alicui laico verberādū ad placandū eū de in iuria sibi illata. cleric̄ ille ef ficit excōicat. z mortale ē vt c. cōtingit. de sen. excō. Si exis excōicat̄ maiori sciēter p̄icipauit cū alijs fidelibz etiā extra diuina p̄cipue in his q̄ cōtinent in hoc vsu. Os ora re vale p̄munio mensa negat Et si fecit ex cōtemptu cōtra p̄hibitionē supior. peccauit mortalit. als venialr. z effici tur excōicat̄ minori. a q̄ p̄t absoluere oīs q̄ hz eū audire in cōfessione. Excipiunt tñ q̄nqz casus in quibz licet par ticipare cum excōicatis. q̄ p̄ti nent in h̄ versu. Utile lex hu mile res ignorata necesse. Hec anathema quidē faciūt ne possit obesse. Quos vide in quarta pte summe.

Quintus titulus de inani glia. et hz tria capla. Primū caplm de inani glia.

Eiani glo

ria q̄ ē q̄ntū capitale viciū iportās iordīa tū appetitū laudis hūane seu inordinatā p̄placentiā ei? cui offert. z cū sit aliq̄d op? p̄nci palit p̄t laudē p̄riā amittit ei? merces z p̄ctm incurrit. z interrogādū ē p̄m statū hoīz de diuersis materijs in q̄bus hoies q̄rūt sibi laudē. vtz a doctore d̄ scia z doctria. a sco lari d̄ ingenio z disputatōe. a rectore de regimine. a mulie ribz d̄ ornatu z hmōi. Si q̄si uit laudē z gloriā de ope p̄cti mortalit. mortalr peccauit. si p̄m rōnem deliberatā h̄ egit. sec? si p̄m modū sensualitatis vel etiā si d̄ aliq̄ veniali glia.

Si opa sua d̄ genere bono rū vt ieiunia. elemosyne z hu iusmodi. quasi oia ad laudez humanā fecit. mortale videt cū ibi p̄stituit finē. sec? si aliq̄ quid horuz aliquādo fec̄ alio fine. Si ita ordinate accepit laudem de aliq̄ ope. q̄ p̄ pter eā cōseqndā par? erat fa cere p̄ aliq̄d p̄ceptoz. peccauit mortaliter. In alijs autez casibus videt veniale.

Interrogatorii pars sc̄da

De imo destia ornat^o. ca. ij.

¶ Imo destia ornat^o

¶ q̄ p̄cedit frequēter ex inani gl̄ia. lz̄ ēt ex alijs causis possit p̄cedere. et p̄cis p̄ue mulieres iuuenes d̄ hoc interrogāde sūt. s. de ornatu capilloꝝ. fucoꝝ. gēmaꝝ. vesti um p̄ciosaz. z foderaturis et caudis eaz. z planellis nimis altis z corōis capitis. z hmōi in q̄b̄ aliq̄n ē mortale. aliq̄n veniale. Si vsus v̄l vsa est fucis v̄l alijs ornamentis ad ostentatiōez z inanē gl̄iam. si de hmōi sup̄biuit v̄l gl̄iata est mortale ē si r̄atā d̄lectatiōem habuit ad laudē z gl̄iam illaz q̄ nō curauit trāsgredi mādata dei z eccl̄ie. Si vsus vel vsa ē fucis z alijs ornamentis ad inducēdū hoīes ad sui cōcupias extra m̄rimoniū. mortale est indubitatuz. Si ita inordinate delectatur in huiusmodi. ita q̄ etiā si sc̄irz homines ex sui ornatu scandali zari. id est trahi ad sui cōcupis scētā n̄ curās d̄ ruina p̄rimi mortale est. Si ad p̄placendū viro suo. vel ad inueniendū virū si ē inupta. vel ne d̄ sp̄iciat̄ ab alijs. vel ex aliq̄ leuitate vsa est fucis v̄l alijs ornamentis sup̄fluis de se non est mortale sed poti^o veniale.

nisi hic sit notabil' excessus in hmōi. vt possit iudicari d̄ occasione data alioꝝ ruine. z nō tm̄ accepta: qd̄ est difficile iudicare. Si habuit nimia d̄iligentiā z studiū z tps̄ ad ornandum se. vel fecit excessum in portatura vestiū v̄l tra suū statum vel conditionem v̄l n̄ fm̄ morem patrie. vel vestib̄o nimis delicatis pctm̄ est.

Capl̄m tertiū de filiabo inanis gl̄ie. Et primo de hypocrisi.

¶ Simulauit s̄c̄titate
¶ h̄ie p̄ ieiuniū orōnem. z hmōi. cū mal^o esset s̄c̄. Regit ad p̄sequendā laudem hūanā. p̄stituēs ibi finē. mortale est. als veniale nisi aliud viciū adiungat. Si simulauit s̄c̄titate p̄ hypocrisim i tendēs aliqd̄ q̄ sit d̄ honore dei v̄l vtilitatē p̄rimi. vt seminare errores. adipisci indign^o eccl̄iasticaz dignitatē. decipere em̄ p̄rimū t̄p̄aliter v̄l sp̄ualit̄ mortale est. Si simulauit s̄c̄titate existēs mal^o vt denē ei elemosyne sicut s̄c̄d̄ viro l' p̄curatōes eccliarum vt ceteran z filia. mortalit̄ peccauit. Si simulauit maiorem s̄c̄titate q̄s habuit. vel occultauit suū defectū ad edificatiōez p̄rimozum. nō est peccatum.

vel leue vl' veniale est. aut si h' facit ob aliquā vanitatē vl' in anem gl'iam, est veniale.

De iactantia.

Ilaudauit seipz d' ali q' ope pcti mortalis, mortali peccauit. Si aut d' ope v'iali, venialit' peccauit qntū est d' se. Si laudauit se d' aliq' ope bono, vicz de virtute, d' scia, d' industria, vel diuitijs vl' potētijs, z hu iusmōi, ex supbia z inani gloria, mortale est vl' veniale fm radicē ipsi' supbie vel inanis gl'ie vñ pcedit. Si laudauit se p' tēdo alios, vt pharise' publicanum mortale est. Si autem ex aliqua leuitate vel vtilitate consequenda veniale vel nullum est.

De ironia.

Ivilificauit se p' bis l' factis pl' q' sentiat in seipo i mēte, dicēs ali' qua mala d' se q' in se n' cogno scit veniale est. z d' ironia.

De contentione.

Iqs p'tendit aduers' aliū p'ra v'itatē scient' in rebz alicui' impoz' tantie mortale est, secus in rebz puis et inaduertenter.

Si cōtēdit p' veritate, sz n' mis inordinate cōiter ē veniale, sz possz ibi eē tāta cordia

rio q' rōne scandali sequentis esset ibi mortale.

De discordia.

Ihūs tractare aliqua cū alijs in cōi nolit cō cordari cū alijs d' his q' ordinant' ad honorē dei vl' primoz vtilitatē ex eo q' male afficit ad eos vl' vt ostēdat se plus scire q' aliq' mortale est secus aut si nō p'cordat, vicz q' sibi videt eē mag' fm deū et rōnem qd' ipse intendit, qz tūc vel nō est peccatum vl' leue nisi sit nimis p'riax.

De p'riax.

Ifuit p'riax i sententijs suis discrepans a cōmuni ceteroz consilio vel iudicio, cōmunter est veniale piculosum z inductiuum erroris.

De singularitate nouitatū

Ifecit singularitates l' nouitates i p'uersatōne vite vel vestibus vl' cerimonijs vel alijs adiuētōibus peccatū est, z si adinuenit aliquā malā cōsuetudinē oia ei imputantur.

De inobedientia.

Inō obedunt supioz ribz suis spūalibus vl' t'palibz legibz canōicis vl' ciuilibz rōnabilibz z si qdē transgredit' supioz ordinatō

Interrogatorii pars sc̄da

nes h̄ntes vim p̄cepti : vt q̄n mādat̄ f̄uari s̄bo vl̄ scripto ī f̄tute sc̄te obedientie vel sub pena excōicatiois vl̄ carceris vel alijs penis ḡuibz et h̄mōi equipollētis peccauit mortali. In alijs s̄bo ordiatiōibz simpl̄ fact̄ trāsgrediēdo ē veniale: nisi fiat ex contēptu: qz tūc ē mortale q̄ncūqz leuibz.

De gula. vi. ti. z hz ca. iij.

Primū caplm.

Gula ē se

ḡrtū capitale viciū z cōmittit̄ p̄ inordiātū appetitū seu delectationē circa cibū z potū. Nota q̄ncqz spēs seu modos q̄ continent̄ in s̄ f̄su. Pre p̄pere laute nimis ardent̄ studiose. Si comedit vel bibit extra horam debitam sine rōnabili cā z vrgēte. Si est vsus cibis vel potibus laut̄ nimis z delicat̄ vl̄tra cōditionē sui stat̄. aliter em̄ decz comedere infirmū q̄ sanū, ciuē q̄ rusticū. Si comedit vel bibit ī nimia q̄ntitate s̄m erigentia sue cōpletionis, qd̄ em̄ vni parū est nimū ē alteri. Et pl̄ comedere in die ieiunij q̄ altera die n̄ ē de se malū p̄ vna comestioe. Si comedit vel bibit cū nimio ardore gule seu cū nimia

placencia p̄tēt̄ magis satis facere delectatiōi gule q̄ necessitati puidere. Si adhibuit vel adhiberi fecit nimū studiū z diligentia circa cibaria delicata p̄panda. vt cū veris saporibz z diuers̄ mōis z huiusmōi. In his oibz spēs vel mōis gule tūc ē mortale q̄n delectatio gule q̄rit̄ vt finis parat̄ facere s̄ p̄cepta vt satis faciat delectatiōi gule. vel cū comedit vsqz ad crapulā vel vomitū aduertent̄. sic fit a plerisqz in carnispruio, vel vti aliq̄ cibo ex quo verisimiliter credit icurrere magnā lesiōz p̄sone. In alijs s̄bo casibz cōmuniter ē veniale. Si comedit carnes in q̄dragesima vl̄ in alijs ieiunijs ecclesie, vel in sexta feria, aut in sabbato p̄ totū annū nisi vrgēte cā necessitatis vel infirmitat̄: peccauit mortalit̄ si sit sine cōsilio medici. Si vsus ē lacticiūis tpe q̄dragesime sine cā infirmitatis. z d̄ cōsilio medici. peccauit mortalit̄. In alijs vero ieiunijs eccleie f̄uari p̄t̄ mos p̄rie q̄ntū ad vsū lacticiūorū q̄ mos si non appareat tutius est abstinere.

De ebrietate.

f. Ibibit vsqz ad ebrietatē aduertēs se nimis

bibere, vlt potentiā vini suffi-
cientē ad iebriādū vel d̄ B̄ du-
bitās pbabilit: peccauit mor-
talit. sec⁹ si i grauit potētā vi-
ni, vt noe. Si fuit cā iebrias
tiōis alteri⁹ aduertentē iducē
do ad nimiiū potū vlt ponēdo
sal i vino, z hmōi: mortl̄ pec-
cauit. secus si fec̄ cā medicine
Si induxit aliquē ad frangē
dū ieiuniū ecclie sine cā legiti-
ma suis psuasiōib: peccauit
mortalit. Si iduxit pueros
z iuuenes ad lambacitates z
tabernas z hmōi, vt puertat
ad turpia. Si frequitauit ta-
bernā sine cā rōnabili, vel cō-
uiuia dissoluta pctm̄ est.

De insensibilitate.

Abstiniuit se nimis a
f cibo z potu z alijs nez-
cessarijs vite pp̄ qd̄ i
currit infirmitatē cōiter ē ve-
niale, nisi fiat notabilis excels-
sus, z addat obstinatio q̄ ad
monitiōes ex hmōi defectu,
qz tūc videt mortale rōne pi-
culi inde sequentis.

De filiabus gula, et pmo de
bebetudine. Ca. III.

I ex fumositatibz ior-
f diate z mestiois z por⁹
incurrit scurrilitatē seu grossi-
ciē itellec⁹ z ex B̄ iēptitudinē
itellec⁹ vlt iēptitudinē legē
di orādiqz ē veniale cōiter.

De loquacitate.

I nimis locutus ē seu
f dixit vba ociosa z sine
necessitate z rōnabili-
tate cōiter est veniale.

De scurrilitate.

I fec̄ acc⁹ seu gest⁹ ior-
f diatos, z si sint puocā-
tes ad libidinez extra
m̄tmōniū ē mortale. Si vō
ad dissolutiōez vlt lenitatē, vt
ventositatē z hmōi: veniale ē.

De inepta leticia.

I habuit ineptā letici-
f am z vanaz in ludis et
iocis, cōiter veniale ē
nisi addatur aliqd̄ vicium.

De choreis.

c Choree q̄ fiūt cū inor-
diata leticia sūt morta-
lia qnqz modis, pmo cū fiūt
ex libidie, scdo cū fiūt in ecclie
s̄ijs, qz sacrilegiū ē, tertio cū
fiūt a clericis z religiosis cuz
m̄lieribz rōe scādali, q̄rto cuz
fiūt ex iani glia vel vana leti-
cia tā iordiata q̄ ibi p̄stituat
finis, q̄nto cū tles chorizātes
nō curāt de scādalo primi est
mortale. In alijs aut casibus
cōit̄ est veniale. Posset tū qn̄
qz eē mortale, nec de facili de
hmōi pōt dari iudiciū.

De immundicia.

d Immundicia q̄ p̄telli-
gi cū q̄s imūde p̄mez

b j.

Interrogatorii pars scda.

dit. et est veniale. precipue si ex
h turbat alios. vlt qz vomit
tū fac. et si h fac qz nimum pme
dit vlt qz auidi pmedat pctm
ē. sec^o si cā medicie. vlt pt itelz
ligi de imūdicia pollutiōis q
cū accidit in sōnjs nō iputat
ad pctm; pctm pōt eē i cā ei^o
scz si pcessit ex crapula vlt tur
pi cogitatōe pcedēti. vlt ex ne
gligētia. l. etiā post vigiliā res
colēs d ipa imūdicia habita i
sōnjs turpibz delectat. et si
ē p̄sensus rōis d hmōi turpi
dlectatiōe ē mortale vlt venia
le. vel nullū si fit ex alienatiōe
nature. De immundicia seu
pollutiōe pcurata. Nota q
si q̄s qd agit hac intētiōe p̄n
cipalr vt pollutiōez habeat si
ue vigilando siue dormiēdo
mortale peccat. etiā si fac cā
sanitat. Si aut ipa pollutio
ēt ptingat i vigilia p̄ volūta
tē et sine pcuratiōe ē mortle.

De luxuria titul^o. vij. et hz
capla duo. Primū.

Luxuria ē

l
septimū capitale vi
ciū. s; qz sup in p̄ces
pris dictū est satis de sp̄ibus
ei^o in ope. ac etiā in cogitatōe
oi. illis omīssis videndū ē de
q̄busdā alijs prinētib^o ad ip̄
sā luxuriā et delectatiōem mo

rosam. et p̄mo. Si tetigit aliis
quē vlt aliquā vlt osculat^o ē li
bidinose extra iugū mortlr
peccauit. etiā si n̄ seq̄t turpis
act^o. nam talia exercitia i ope
ip̄o p vno pctō habēt cū ope
isto. s; tāto graui^o q̄nto i hu
iusmōi pcurrūt pla. si aut fi
ant diuersi tpibus diuersa sūt
pctā Si scripsit lras l porrauit
vel misit vlt recepit cōtinētes
amatoria et puocātia ad lasci
uiā aduertent mortale pecca
uit. Si fecit cantationes
vel cantauit vel legit vel au
diuit p̄ba lasciuie. vlt turpiā d
lectabilr ad puocādū se vlt ali
os ad lasciuā mortle ē. Si
associauit aliquē quez sciuit
ire ad puocādū. vlt turpiē agē
dū. vlt ad faciēdū serenatas vlt
matutinas. peccauit morta
lit. Si fuit mediator int̄ aliis
q̄s ad hmōi turpia. vlt posuit
aliqs mediatores int̄ se et iter
alios et hmōi. peccauit mortlr
Itē si r̄cepit exeniū vlt donuz
q̄dcūq; l misit ex amore libi

De dlectatiōe morosa. (dis

Delectatiōe morosa
d qd viciū repit in tepis
dis et mltrū negligētibz
nā feruidi subito cogitatōes
expellūt noxias. et frigidī des
siderijs operis acquiescunt.
Si habuit cogitatōes im

mūdas z carnales in q̄b̄o tra-
bit morā postq̄ rōne ppendit
p̄p̄ delectatōz ip̄am cogitādi
h̄mōi peccauit mortalr. Ad
solū q̄n̄ q̄s cogitatioib̄o luxu-
riexōe p̄sensit deliberās face-
re malū si adesset cōmoditas
sz etiā nolendo op̄o p̄petrare.
sz n̄ curādo ip̄as cogitatōes
libidinosas expellere postq̄
ppendit. sz i eis voluntarie i
morādo peccauit mortaliter.

De filiab̄o luxurie. *Ca. M.*

E filiab̄o luxurie de q̄-
bus nō optet ml̄tū in-
trogare: qz difficile est
intelligere nisi cū mixta aliorū
vicioz. z p̄ma ē cecitas mēt̄is

E cecitate mēt̄is. si fuit
ita mēte occupat̄o cir-
ca mūdana z carnalia
q̄ nesciuit de deo cogitare. vl̄
de rebus sp̄ualib̄o.

De p̄cipitatiōe.

E p̄cipitatiōe. si fuit p̄-
ceps et subit̄o in op̄i-
bus suis sine cōsilio z
examinatiōe mēt̄is obita agēs.

De incōsideratiōe.

E incōsideratiōe. si fuit
i caut̄o i fact̄is suis. n̄ b̄n̄
iudicās circa occurrentia.

De incōstantia.

E incōstantia. si i eo q̄
deliberauit bonū age-
re fuit incōstās z mutabilis ex

passiōe. *De amore sui.*
E amore sui. si nimis
d̄ seip̄m dilexit querēdo
corp̄is delectatiōes z
cōmoditatē z h̄mōi.

De odio dei.

E odio dei. si habuit
deū l̄ legē eī i displicē-
tia. qz p̄hibz p̄cupiāz z h̄mōi.

De amore vite p̄ntis.

E amore vite p̄ntis si
d̄ nimis amauit vitā istā
p̄ntez. p̄p̄ voluptates carnis
q̄b̄o est dedit̄o ita amare vitāz
p̄ntē q̄ aliq̄s vellet h̄ p̄petua-
ri. s̄m̄ p̄et. est mortale.

De horrore futuri seculi.

E horrore futuri secu-
li. si horrorem habuit
ad vitam futurā. De
alijs p̄o q̄ p̄tinēt ad viciū lux-
urie circa cōiugiū vide ifra
de coniugatis.

De supbia titul̄o. viij. z h̄z
capitula duo. *Primū.*

Superbia

s̄m̄ Grego. ē regina
oim capitaliū vicioz.
Et ē viciū multū subtile z dif-
ficile ad cognoscēdū. z p̄sistit
in appetitu iordinato p̄p̄e ex-
cellentiez h̄z quattuor species
siue modos de q̄bus potes i-
terrogare: put videbit̄ expe-
dire si t̄n̄ penitens intelligat.

Interrogatorii pars scda.

Si bona naturalia spūalia vel tpalia q̄ habuit sibi attribuit. et a deo nō recognouit. Si bona ip̄a a deo recognoscens meritis suis p̄ncipalit̄ se accepisse estimauit. vitz p̄ter sua ieiunia. oratiōes et hmōi. Si ea bona q̄ nō habuit sibi attribuit. v̄l plusq̄ habuit cū existimat se habere multū humilitat̄. charitat̄. patie et humilitat̄ cū nō h̄z. Si reputauit se meliorē eē ceteris alios p̄tēns. in q̄libz horū modorū p̄t eē mortale v̄l v̄iale. fm̄ q̄ ratōne p̄sentit̄ vel non.

De filiabo supbie. Ca. II.
Et p̄mo de derisione.

Derisione q̄ aliquā p̄cedit ex supbia. Si irrisit sacramta et alia diuina vilipendens ea. aut s̄ctos viros. aut p̄elatos. aut deo fuisse volētes. vt sic retrahat eos peccauit mortaliter. Si irrisit intendēs ex h̄ iniuriā et vilificatiōez. vel notabile p̄turbatiōez ei⁹ mortāl̄ peccauit. s̄ si ex leuitate v̄l cā ioci secus. De ambitioe.

Ambitioe q̄ p̄cedit ex supbia et iportat in ordinatū appetitū honoris. et multū reperitur in p̄lat̄is et d̄nis. Si desiderauit aliquā dignitatē vel b̄ficiuz

curatū rōne deliberata p̄ncipalit̄ p̄t honorē v̄l dignitatē v̄l vtilitatē tpalem peccauit mortal̄. Si desiderauit dignitatē v̄l b̄ficiū eccl̄iasticū v̄l seculare ad qd̄ ē indignus v̄l iēpt⁹. vitz qz criminofus et hmōi peccauit mortal̄. Si desiderauit v̄l q̄siuit ad hmōi puenire etiā faciēdo q̄ p̄cepta mort̄le ē. Si q̄siuit honorē d̄ q̄cūqz re ita inordinate q̄ ibi p̄stituat finem mort̄le est. In alijs h̄o casibz videt̄ veniale.

De p̄sumptioe.

Resumptio q̄ p̄cedit ex supbia p̄sistit i h̄ q̄ hō p̄oitse ad ea q̄ s̄t supra vires suas. vel nō p̄tinēt ad p̄ditōez suā. vt secular̄ ad iudicādū clericos. vel eos q̄ nō sūt sibi subiecri. vel de his d̄ q̄b̄ nō h̄z p̄tatem: peccauit mortal̄. Si posuit se ad faciēdū ea exercitia ad q̄ n̄ erat apt⁹. vñ p̄t seq̄ spūale v̄l tpale dānū alteri. vt medic⁹ ignarus medicine. vel aduocatus ignar⁹ ad aduocandū. iudex ad iudicandū. cōfessor ad audiēdū p̄fessiōes et hmōi. peccauit mortal̄. secus aut̄ si cōpetent̄ in arte illa p̄itus erat.

Si p̄sumēs d̄ p̄tute sua exposuit se. p̄iculis p̄ctōez. vt vadens ad loca ibonesta. v̄l fres

quētās dūerfatōz muliez les
uū z hmōi, vbi de facili pōt
labi ī mortali pctō, mortle vi
det. Si nimis de se psumēs
nō puidet necessitatibz vl' pi
culis occurrētibz spūalibz vel
tpalibz expectans effectū mi
raculosū a deo, s. vt eū sanet ī
firmū sine medico et medicis
nis, vl' ministret ei cibū sine la
boze ē mortle, z dī tētare deū

De temeraria iudicatōe

¶ Facta alē q̄ dubia
sūt q̄ aīo fiant in malā
ptē interpretat' ē seu iu
dicauit, z sine signis sufficien
tibz indicantibus maliciam
alterius deliberate iudicauit
aliquem de pctō mortali mor
taliter peccauit. Si pō iudi
cavit de veniali venialit' pec
cavit. Idē si iudicauit d' mor
tali sed nō deliberato aīo.

De curiositate.

¶ fuit curiosus circa
cognitiōem intellecti
uā, vt q̄redo scire q̄ sē
sup' capacitātē suam, vīcz de
trinitate, de pdestinatiōe, vel
q̄redo scire a q̄bus nō dī,
vt a demonijs, vl' p sortes vl'
q̄redo scire paz vtilia z dimi
tendo magis necessaria, vl' q̄
redo scire solū ad sciēdum z
nō ad deū agnoscendū vel ad
aliquā vtilitatē pctm̄ ē q̄q̄

mortale, q̄q̄ veniale. Si fu
it curiosus circa vsus sensuū
scz oculis aspiciēdo, auribus
audiēdo, naribz ad odorādū,
gustu ad gustandū, tactu ad
tāgēdū sine necessitate vl' vti
litate s; solū delectatiōe sensu
ali, pctm̄ ē cōit' veniale, z q̄q̄
q̄ pt esse mortale. Si reppit
se in spectaculis ad videndū,
vt torneamēta palestra, curre
re ad dīamūz hmōi, nā si in h
sit piculū mortis spūalis vel
tēpal', vt q̄ sūt spectacula re
psentatiua turpitudinē, vl' cū
recipet notabilē lesiōz corpis
ē mortale, z multo magi in ex
ercēte z pbēte occasiōz ī hmōi
spectaculis, als ē veniale, nisi
ppter h aliq̄s ita delectat' q̄
mens ei' auerteret a deo, ita
vīcz q̄ pat' eēt trāsgredi man
data dei z ecclie vt illa aspice
ret, vel faceret. Et h idē itelli
go d' q̄cūq̄ pctō, qd' d' se est ve
niale, qz p hunc modū pōt ef
fici mortale.

De ingratitude.

¶ Ingratitudo repit' in
oī pctō mortali, sed vt
circūstātia aggrauās
ipm, qz vbi hō dī sp' fūire dō
eū offēdit. Est etiā vnū spēa
le pctm̄ īq̄ntū, s. recipiēs bñfi
cia a dō vl' ab hoīe ea nō reco
gitat z regratiat' z recōpēsāt,

Interrogatoriū pars sc̄da.

vel q̄d peius est vilipendit beneficium recepta vel murmurat de eis. vel iniuriatur benefactori. cōiter aut̄ repit̄ mixtū cum aliquo genere peccati q̄n mortale. q̄n veniale est.

De scandalo.

D Scandalum q̄d q̄nq; nō ē peccatū sp̄iale s; circūstātia aggrauās peccatū īq̄ntū vīz ex dicto vel facto alteri n̄ recto dat̄ alēi occasiō ruine sp̄ial. z h̄ ē sc̄dalū. z si h̄ intēdat ē circūstātia aggrauās peccatū. z mutās sp̄ez vñ ē necessaria p̄fīti q̄n ē tale q̄d h̄ifit̄ trabēs ad ruinā peccati mortāl̄ z p̄cipue cū h̄ seq̄t̄. Si aut̄ h̄ intēdat. d̄ducere aliquem ex dicto l̄ facto suo ad aliq̄s ruinā ē mortale z sp̄iale peccatū si intēdat iducē ad mortē alī veni.

De adulatione.

A Dulatio q̄ cōit̄ est sc̄adulatio. z p̄sistit in h̄ q; q̄s verbis vel factis suis inordinate q̄rit placere alijs ad beniuolentiā captādā. z si in malo adulat̄ est criminal̄. puta laudās aliquē de vindicta facta vel turpitudine z hmōi. ē mortale. Si adulat̄ vel laudat aliquē intendēs eū decipere notabiliter t̄palib; vel sp̄ialib; ē mortale secus si aliq̄d iustum intendit

ab eo habere vel q̄d p̄uū recipere p̄ modū doni vt histriōes

Si nimis laudauit aliquē ex q̄ illesūpsit occasiō; sup̄bie vel inanis gl̄ie cōiter ē veniale. z p̄t̄ etiā aliq̄n eē mortale. Si p̄o laudauit aliquē ad eū excitandū maḡ ad virtutē. vel ad p̄fortādū eū in tribulatiōibus z tentatiōib;. z obfuitis debitis circūstātijs est p̄uosum z meritoriū. al̄s veniale.

De blasphemia in spiritu sancto.

D Blasphemia in spiritu sancto q̄ procedit ex malicia. vīz inquit̄ tū q̄s nō cōtemnit vel refugit ea cogitare mēti occurrentia p̄ q̄ poss; retrahi a peccatō. et h̄ sex sp̄ez. s; Presumptio. Desperatio. Inuidētia fraterne gratie. Impugnatio veritatis agnite. Obstinatio. Impenitētia. De his p̄o interrogandū est put̄ videt̄. et cōiter n̄ repit̄ nisi ī multū sceleratis Presumptio aut̄ dicit̄ h̄ cuz q̄s presumit d̄ dei misericordia existis mās q; parcat sibi a d̄ b̄nplacitū suū. vel q; saluet̄ eū p̄seuerantē in peccatō. Desperatio autē cū credit deū nō posse nec vel le sibi parcere etiam penitenti vel volēti saluari. Impugnatio p̄itatis agnite d̄z cū q̄s cō

tradicit vitati sibi qm nouit
Inuidētia sine grē ē cū dolet
qs d grā dī z glia crescēte in
hoibz. Obstatio confirmat vo
luntatē suā in pctis cōmissis
Impnia aut dī cū qs pponit
firmē se in futurū n penitere.

De scismate.

D E scismate. h pctm cō
mittit cū qs recedit ab
obediētia r romane ecclie su
mēs sibi aliō caput vl sequēs
aliquē canonicē n electū. z sp
ē mortale z excōicatio 3 tales
nisi forte cū essēt duo qz qli
bet haberet p sūmo pōrifice a
suis seqcibz. z nescit clare qs
sit canōice elect⁹. In h em vi
dēt ppli excusari si n st ptna
ces. s; pati illi adberere quem
sciunt vere esse electū canoni
ce. Si in itit ordiatiōibz l'alie
natiōibz factis a scismaticis ex
cōicat⁹ ē. extra de scisma. c. j.

De infidelitate pagano
rum hereticorum. zc.

D E infidelitate pagano
rum hereticorū vel iu
deorū qz qdlibet est
grauissimū pctm ducens ad
dānatōez. nō optet h dicere i
ter hos. Soli enī heretici sūt
excōicati. s; z cū alijs p cipue
iudeis n d; hri domestica cō
uersatio. z p cipue idiote. Po
tes circa hmoi iterrogare p;

ut tibi videt. s. si habuit aliqd
dubiū i his q sūt fidei. vitz d
sacro altar; z hmoi. z si d h hz
displacētā nō curādū. Si at
volūtarie z spōte dubitat eēt
mortle. Heretic⁹ qdē ē excōi
cat⁹ z nō pōt absolui circa se
dem aplicam. vt ptz in pcessū
curie. Itē receptor credēs vl
fautor hereticorū ē excōicat⁹.
extra de here. c. qd cūq; li. vj.

Incipit ter

tia z vltima ps i q tractat de
mō interrogādi fm stat⁹ diuer
sos psonaz. z pmo ad iugas
tos. c. j. z hz. s. xxiij.

Hinc ves

N ro formāde sūt itro
gatiōes ptnētes n
ad oēs s; solū ad qsdā status
hoim. z pmo ad iugatos in
terrogādi sūt n oēs. s; put vi
det. Si d facto pterit in alt
q cau phibito mortale ē. qz 3
phibitiōez. nisi i grantia facti
pbabit⁹ eos excusaret. Sed
sciendū est q sūt qdā ipedim
ta q ipediūt mrimoniū 3bens
dū et dirimūt iā 3ctū qa nul
lū ē. qd itelligēdū ē qn dicta
ipedimēta pus int eos inue
niūt qz sit 3ctū mrimoniū. et
ea ptnent i istis psibz. Error